

nem ismertem meg
és hogy megnézzem
hogy tényleg ő-e az
kicsit közelebb mentem

más volt a táskája, a haja
más a szeme színe
mégis ő volt

nevettem
nem tudtam, mit csináljak

félénkségemen felülkerekedve
közelebb mentem hozzá
megfogtam a kezét, és megsimogattam

egy könnygázos üveget
vett elő és az arcomba fújt

a gáztól könnyes szemmel
vakon, zokogva és tekergőzve
váratlanul belé hatoltam
és kijöttem belőle a másik oldalon

aztán visszanéztem –
nem, ez mégsem ő volt

amikor már elhagytad az autószerelő műhelyt
amikor a kipufugógázt eregető, burkolathoz csapódó kocsik
karavánja mellett is elhaladtál
amikor már messze mögötted van
a tekepálya, a gyógyszertár az afrodiziákumok reklámjaival
meg a hó takarta bódé
és a megálló is
amikor már átmentél
a másik oldalra

csak akkor tudod majd, visszafordulás nélkül,
[kezedet a zsebedben tartva
kicsit lelassítani a lépteid
és továbbmenni

miért kiabáltam, hogy villanyszerelő vagyok
amikor nem vagyok villanyszerelő

mi jött rám

mutattam a konnektorra
hozzásimultam a kapcsolótáblához, átöleltem a mérőórát

de senki nem hitt nekem

itt vannak az igazolások, a papírok, láthatják
drótok lógnak ki minden zsebemből

csak néz és hallgat mind

öt perc alatt bármilyen csíptetőt felteszek
le se lehet állítani, ha egyszer forrasztani kezdek

milyen emberek maguk

csak rázzák a fejüket hitetlenkedve
nem kellesz nekünk – mondják

nekünk villanyszerelő kell

■

a bronzarcú szobor
az elefántcsont fogú rabnő
két nappal az aukció előtt
megbetegedett

összegörnyedt
úgy sajognak ízületei
hasogatnak a rések vékonyka csuklóin
a fájdalomtól véresre harapta ajkait

dermedt-merev félelemmel bámul
a feszültségtől elzsibbadt, merev lett nyaka
a karja elgyengült és lehanyatlott
a markában összegyűrt levélke kiesett

a tapasztalt restaurátor
hozzásimult, helyreigazítva
elmozdult márványcsigolyáját
s ezt súgta, „ne féljen, cseppet roppanni fog”
húlnak a mellkasban felsejlő könnyek

azt a helyet dolgozza ki épp
ahol szétfolyt s odaszáradt a festék
az ujjak megfehéredett kis csontjain
bajuszából kefét csinál
tisztítja a törések helyét, varratokat, hónaljait, a vágásban a rásütött bélyeget

összerezzeni csak később
a kalapácsütésre fog
s akaratlanul is zavarba jön
amikor új gazdája csettint egyet nyelvével

■

itt valaki megharapott, vagy megégettem magam
itt leestem a hintáról
behegedt, de néha viszket
nem, nem itt, kicsivel feljebb
ott valami kiütés van
lehet, hogy allergia
itt leittam magam, verekedtem
ez vakbélgyulladás
itt nem emlékszem, mi van
inkább ne nyúlj hozzá

na ne mondd már, azért valami van ebben
habár valami ehhez hasonló már volt
s persze nem úgy, hogy végleg nincsenek rá szavak
de ugyanakkor mégis, és elég erős
s érezni lehet, hogy e mögött van valami
s nem olyan egyszerű – ne is mondd

ajakkal kitapogatott palack szájából
tengerbe dobott üzeneteket inni
elmormolva az itt-ott sötétes krikszkrakszokat
a buborékok torokhangú fodros bugyogását

gondosan artikulálva az udvariassági formulába belegyúrt kezdést

vad nevetéstől fuldokolva
elmerülni a katasztrófa részleteiben

a hajó elsüllyedt
a nap is elkomorult
a tenger is felborulva kiömlött
és itt vagyunk
itt vagyunk
itt

mi, a póttestvéreitek az eszmetársaitok
vagyunk, hogy is lehetne másképp
legalább kölcsönvett, nem e világi elvekben
van-e különbség az amnézia e stádiumában
a földöntúli gyönyör megízlelőinek

mi vagyunk azok a vasszerű égi lakók
lakatlan vasbeton dzsungelekben elhagyottak
hétrét görnyedve állunk mint fel nem fedezett álórángutánok
az áhított champagnesee parlagon heverő partvidékén
várjuk a jelet, és haldoklunk a szomjúságtól

emitt tinta tűnt fel a vízen
s a rózsaszín, kékes medúzalencséken át
lapos, kifejezéstelen arcok szappantöredékei csillantak elő

ne gondold, hogy ő egy hajléktalan
csak elhagyta a kulcsait
s negyedik hónapja éjszakázik a lépcsőjén
egy bútoráruháznak

úgy tűnik, nem túl kényelmes neki
ilyen összegörnyedt pózban
ám valójában ő akrobata
és sokkal kézenfekvőbb így szundítania

honnan veszed, hogy meghalt
nem lélegzik, na és aztán
mégis mit vársz, egy vérbeli jogi
évekig képes visszatartani a lélegzetét

pontosabban, majdnem örökre

egyirányú spam érkezik a mélyről
én miért is kezdenék leveleket küldözgetni maguknak
drága hosszú fekete reklámszünetek –
kozmosztermékek: űr, távolság, súlytalanság, por
tökéletesített üresség, egy új nemzedék távolsága

habár amikor egy fényéjszaka marad hátra
arcát a felszállás előtt remegő rakétatesthez nyomva
a volt barátnőjének már majdhogynem obszcén nevét
szöggel karcolja rá, hogy a hajó viselje ezt a nevet
kaotikusan száguldva a színlelt borzalomban összeszorult kozmoszban

amíg el nem ég az atmoszféra sűrű rétegeiben
mint egy fésű, amibe hajszálok akadtak

■■■■■

a libabőrön elkezdnek még mászni valamilyen
levágatlan hajvégek a vágás után
hideg sündisznóként összegyűlten a tarkóbőr mögött
végezzünk – hallgat – egy kis masszázst
a lázas torokban szurkál a hideg túskehal
melegítse fel kérem – hallgat – de nem ijesztően
és néz gyanakodva
kedvtelésből csak az ajkadízű fém
csak a kő
követ így a szemével

■■■■■

ezen a vasárnapon történt, vagy a múltkorin

nem akartam hosszasan boncolgatni a kapcsolatunkat
de te erőltetted
a tízes villamos megállójában
ahol a botanikus kert fala van

hát jó, magyarázkodjunk

de előbb mégiscsak jobb lenne, ha idefeküdnél
hogy könnyebben megérts engem

és legyen így: őszinteséget az őszinteségre
nézd, én is egyfajta talajvesztett állapotban vagyok
és ki tudja, mi lesz még velem

mindegy, hiszen most már úgy sem fog kiderülni, ki kit vont be
és ki az, aki észrevétlenül maga került bele

meggondolatlanság volt így megbízni bennem
habár érthető, hogy én – akár a sír
de képzelj el, milyen ezt magamban tartani
még ilyen áramvonalas formában is

na de hagyjuk már ezt
van két lattom – mit csináljunk vele

árnyak
meg hontanabbak, bolyongóbbak
mások, sokkal testetlenebbek

gyengék
kalciumhiányotok van, úgy tűnik
vashiányotok
nem azok
melyeket eltaszítunk és elesnek

vigyétek
az üvegárnyakat
székek árnyait
reszkető árnyujjaitokkal
de hát itt ebből egész lelőhelyek vannak
itt valahol bennem

menjetek, üljetek le
ideúsztatok
ideúsztatok a vízre

cseppmentesített folyásához
porszerű áramlatához
cseppet sem ragaszkodva az élethez

az elrejtett zavarral
összefolyok

lobbikat
elhagyván a termeket
hallokat

kávézókat, előcsarnokokat
bárokat

barátok és barátnők árnyait
az egykor eleven

baristákat
és recepciósokat
pincérnőket
portásokat

██████████

kinek adjam ki a lakást, hogy az illető
megbízható legyen, és ne rontson el mindent
és hogy még pontosan is fizessen
azzal együtt, hogy, igen, a csapok enyhén folynak
és a csempék folyton egyenest a kádba esnek
a kis lakás egyébként nem nagy, habár
központi, és sok felesleges bútor van, és csótányok
de a legfontosabb, ha kiadom, hát én meg hol éljek?

██████████

valahogy butaság előre búcsúzkodni
ez egy öröklét kisebb szünetekkel
igazi repedésekkel a hamisított márványban
s aligha kérték, hogy beszéljünk az igen komoly szakadásokról
de az adott határokon belül is elég tér van a kétségek számára

érdemes-e most vagy azután vagy majd valamikor
vizes fa pózban egy gyanús fehér süket falnál
ösztönösen hangot adni a lesiklott tekintetnek
a még nem megmutatkozott polaroid plafonokról
a saját készítésű duzzadt tükrökről
meginogva az egyenetlen márvány fényben

██████████

hogy adtad nekem át, hogy oltottad belém
befagyott tenger az apály idején
sóval, homokkal behintett hó
mint a halott, úgy feküdt, tettette magát
minden változott, változott nem jó rendben

az ablakban kialudt a fény, megrándult a lift
négyünket lassan lefelé húz, bent
meleg van, lehet, hogy gyengén ég a kijelző
átmásolt pacaként szétfolyt a folt
mellette és párhuzamosan fut a szemétledobó

gyorsan-gyorsan vedd ki a zsebedből, tedd át a pohárba
ne mozgasd, korai, egyáltalán ne
te meg –
nyújtsd ki a nyelved, és ülj le
minden rendben, a pulthoz mentél
gyerünk, kerüld ki, kerüld ki
kerüld meg körbe
szedd elő a kezed, mutasd meg az arcod
úgy fújd ki a levegőt, hogy az orgonaszín festék szaga
jöjjön a szádból
csak hát a dugó időközben szinte belenőtt a kézbe
de a romok helye újraéledt, betelepült
minden rendben, és téged is sikerült pótolniuk

mentem a bicajjal, amit később elcsórtak
a csajommal, akivel egy év múlva szakítottunk
az utcán, amit teljesen átépítettek
a kávézóba – később egyszerűen bezárták

gondatlanul dumáltunk, trécseltünk, mászkáltunk, lófráltunk

a kávézó helyén most egy pizzéria van
néha még be is megyek oda
pizzát rendelek magamnak négy sajtrátéttal
kihozzák nekem, és a vágásvonalak a pizzán
a bicikliküllőkre emlékeztetnek engem

így ni, pizza – küllők

de most, amikor mentem a bicajjal
az én régi kedves barátnőmmel
a jól ismert utcán át
a kedvenc kávéházunkba
egyáltalán nem gondoltam arra, hogy ahányszor lenyomtam a pedált
én is az entrópia és a káosz felé lökdöstem a világot

de a pizza tulajdonképpen egész jó volt

a pálmaemlékmű
teljes hosszában műanyag
és a kaktuszmellszobor is

a bárbult váza mögött
csapos szobra a sékerrel

a talpazaton hokedli csontváza

az intézmény csak nemrég jött fel
a mélyből

nem Pompeii persze
nem Szantorini és nem Bahia
nem is a Vef kultúra palotája

de mégis maradványa
a pincérnök titokzatos civilizációjának

innen a babákból lett madárijesztők
az átszúrt köldökű múmiák

öt-hat kékes színű archeológus
ásatásokat végez

kezükben poharak és stampedli
[maradványok

tengeri üledékkal
figyeljék csak meg
ezt a tökéletesen megmaradt
régii kultusz nyomait viselő hamutálat

az írásos emlékeket
a számlát a papiruszon és a menüt

a hivatalos szervek
a városi önkormányzat
most tárgyalják a javaslatot arról

ne őrizték-e meg ezt az egész komplexumot
mint a kávé és alkohol áldozatainak
[emlékhelyét

mint az injekció emlékművét
mint az elvonási tünetek sztéléjét

néhány centire az arctól
kezdődik a lépcső –
csomós gubancos kinyújtott kötés

szemmagasságban
kivehetőek a kimaradt léptek
véresre kopott dobogás

s a keresztlécek, azért hogy elbotolj
vattával tömött fülbe igazítottak

ki nem hagyott fel érted a lélegzéssel
a közfalak a még nedves
ablakköz válaszfalai között

sima feljárót alkotott

de te fordulj el, és hordozd végig tekinteted
meg nem ismerve a közeli utcákon
hajfűrtökön

fakó buszokon, szárazföldnek sötét sávjain

nem víztükör
föld
függöny csillagokkal átlótt bársonya

csókold meg
borotvált tarkóját
nem látván még az arcot

amikor egy nagyon érzékeny bőrű szkafanderben
a teljes súlytalanság állapotában
mozdulatlanul fekszel a díványon
és belül minden bepárasodik a lélegzetedtől
lehunyod a szemed, és hallod, ahogy
a folyón, a szakadékon, az erdőn túl
mintha berozsdásodott díványrugók dalolnának
és csak egyetlen dologra vársz: hogy a
rövid, mély szippantással együtt a tüdőbe
jöjjön be a majdnem elfelejtett gravitáció is

vannak biztosabb változatok is
valamivel nyugodtabb változatok, legalábbis
el a rárakódásokkal és egyébvel, beleértve a többit is
felesleges haj és bizsu nélkül
hosszú körmök és divatáru nélkül
éticsokoládéból fognak kiönteni
(kilencvenkilenc százalékban kakaó)
lebarnult szikár segédmunkáslány formájában
a melegtől fogsz csak félni
a nap túl egyenes sugaraitól
a por félelem nélkül fog a vállaidra ülni
a cukrászda kirakatában
megőszülve a portól, a kacér poros vállpántokban
megdermedtél, igyekeztél rájönni
hová dugták a mozgásérzékelőt
ami bekapcsolja a vakító fényt

*Bóna Éva fordításai
Lektorálta Dési Edit*

Bóna Éva: az ELTE doktorandusz hallgatója. Kutatási területe: F. M. Dosztojevszkij poétikája és az orosz Ezüstkor lírája. Eddig összesen 16 publikációja jelent meg, köztük 6 versfordítás és 1 önálló monográfia. (A könyv címe: „Миф «Золотого века» в повести Достоевского «Кроткая»”).

Hetényi Zsuzsa: irodalomtörténész, műfordító, az ELTE professzora. A MűMű – Műfordítói Műhely (1997–) alapítója és vezetője, a *Dolce Filologia* sorozat szerkesztője. Kutatási területe a 20. századi orosz próza. Könyvei: *Csillagosok, keresztetek. Mítosz és messianizmus Iszaak Babel Lovashadseregében* (1991); *Örvényben. Az orosz–zsidó próza története I–II* (antológiával, 2000); *In a Maelstrom. The History of Russian–Jewish Prose 1860–1940* (2008). Nabokov-monográfiája 2015-ben jelent meg a Kalligram Kiadónál (*Nabokov regényösvényein*).

Semyon Khanin (1970): művei megjelentek lett, ukrán, cseh, grúz, szerb, olasz és spanyol nyelven. Költői performanszok és installációk előadója az Orbita-csoporttal együtt és egyénileg is. Kötetei: *Éppen most* (2003); *Figyelmen kívül hagyott részletek* (2008); *Lebegve* (2013); *Magának nem tűnik úgy, hogy ez a bizonyos öt perc túl sokáig tart?* (2015); *De ne azzal* (válogatás, 2017).

Kis Orsolya: költő, műfordító, az Eötvös Loránd Tudományegyetem doktorjelöltje, területe a kortárs orosz irodalom. Jelenleg Kanadában él.

M. Nagy Miklós (1963): József Attila-díjas író, műfordító, szerkesztő, a Helikon Kiadó irodalmi vezetője és főszerkesztője. Egy esszékötete (*Nikkelszamová*, 1996) és egy regénye (*Ha nem is egy bomba nő*, 2014) van. Angol, orosz és spanyol nyelvből fordít – többek között Vladimir Nabokov, Viktor Pelevin, Vlagyimir Szorokin, Jack Kerouac, Nick Hornby és Bret Easton Ellis művei jelentek meg a fordításában.

Murányi Márk: az MűMű (ELTE Műfordítói Műhely) és az ELTE orosz MA szak hallgatója. Kutatási területe Tolsztoj *Anna Karenin*ája.

Maria Ribakova (1973): öt regény és egy verses regény szerzője. Műveit angol, német, spanyol, francia és bosnyák nyelvre fordították. Legutóbbi regénye [*Ha van Paradicsom*] Budapesten játszódik.

Vlagyimir Szorokin (1955): a kortárs orosz próza talán legfigyelemreméltóbb alkotója, képzőművész, forgatókönyv- és színműíró is, számos művészeti díj kitüntetettje. A moszkvai konceptualistákkal kezdte pályáját a Breznyev-korszak underground művészetében, az ún. kegyetlen próza és szoc-art sok vonása jellemzi az 1990-es években. A 2000-es évek óta antiutópia, satíra, fantasztikum és abszurd keveredik műveiben, amelyek közül a legismertebb a *Jég-trilógia*. Szinte minden műve olvasható magyarul.